

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇՎԵՔՆՆԻՉ ՊԱԼԱՏ

ԸՆԹԱՑԻԿ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Գյումրու համայնքապետարանի կողմից համայնքային բյուջեի միջոցների
օգտագործման, բյուջետային մուտքերի ապահովման և համայնքային սեփականության
օգտագործման վերաբերյալ

Հաշվեքննության հիմքը

ՀՀ հաշվեքննիչ պալատի 2019 թվականի ապրիլի 11 թիվ 8/6, հոկտեմբերի 30-ի թիվ 23/5, նոյեմբերի 26-ի թիվ 8/6, դեկտեմբերի 24-ի թիվ 28/25 և 2020 թվականի փետրվարի 27-ի թիվ 14-Ա որոշումներ:

Հաշվեքննության օբյեկտը

ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրու համայնքապետարան:

Հաշվեքննության առարկան

Համայնքային բյուջեի միջոցների օգտագործում, բյուջետային մուտքերի ապահովում և համայնքային սեփականության օգտագործում:

Հաշվեքննություն ն ընդգրկող ժամանակաշրջա նը

2017 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2018 թվականի դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ:

Հաշվեքննության կատարման ժամկետը

2019 թվականի ապրիլի 22-ից մինչև 2020 թվականի մարտի 31-ը ներառյալ: Ձևման և դիտարկման ընթացակարգերի իրականացման ժամկետը՝ 2019 թվականի հոկտեմբերի 31-ից մինչև 2019 թվականի դեկտեմբերի 19-ը ներառյալ:

Հաշվեքննության տեսակներ

Իրականացվել է Ֆինանսական և համապատասխանության հաշվեքննություն:

Հաշվեքննության ընթացակարգեր

Հաշվեքննության ընթացքում կիրառվել են զննում, դիտարկում, հարցում, արտաքին հաստատում, վերլուծական ընթացակարգ, վերահաշվարկ, վերակատարում ընթացակարգերը:

1.ԱՆԿԱՆ ՀԱՇՎԵՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԾԻՔ

ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրու համայնքի ղեկավարին.

Մենք հաշվեքննության ենք ենթարկել ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրու համայնքապետարանի (այսուհետ՝ համայնքապետարան) 2017- 2018 թթ. ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները և համայնքապետարանի կողմից նույն տարիների ընթացքում համայնքային բյուջեի միջոցների օգտագործման, բյուջետային մուտքերի ապահովման և համայնքային սեփականության օգտագործման համապատասխանությունը իրավական ակտերին, ինչպես նաև քաղաքացիաիրավական հարաբերությունների շրջանակներում կնքված այլ գործարքներով սահմանված չափանիշներին և պահանջներին:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը

Համայնքապետարանի ղեկավարությունը պատասխանատվություն է կրում ֆինանսական հաշվետվության պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման համար՝ համաձայն 2015 թվականի ապրիլի 1-ի թիվ 176-Ն ՀՀ ֆինանսների նախարարի հրամանի:

Համայնքապետարանի ղեկավարությունը պատասխանատվություն է կրում ծրագրերի կատարումն իրականացնել ՀՀ օրենքներին և այլ իրավական ակտերին, ինչպես նաև քաղաքացիաիրավական հարաբերությունների շրջանակներում կնքված այլ գործարքներով սահմանված չափանիշներին և պահանջներին համապատասխան:

Ղեկավարությունը պատասխանատու է նաև այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը ղեկավարության կարծիքով թույլ կտա պատրաստել սխալների կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից և/կամ անհամապատասխանություններից զերծ ֆինանսական հաշվետվություն:

Հաշվեքննողի պատասխանատվությունը

Մեր պատասխանատվությունն է անցկացված հաշվեքննության արդյունքում արտահայտել կարծիք համայնքապետարանի կողմից համայնքային բյուջեի միջոցների օգտագործման, բյուջետային մուտքերի ապահովման և համայնքային սեփականության օգտագործման վերաբերյալ:

Մենք հաշվեքննությունն անցկացրեցինք «Հաշվեքննիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն: Մենք հետևեցինք վարքագծի սկզբունքների պահանջներին և հաշվեքննությունը պլանավորեցինք և իրականացրեցինք այնպես, որպեսզի ձեռք բերենք ողջամիտ երաշխիք առ այն, որ ֆինանսական գործունեության իրականացումը զերծ է էական անհամապատասխաններից:

Հաշվեքննության ընթացակարգերի ընտրությունը կախված է հաշվեքննողի դատողությունից, ներառյալ՝ անհամապատասխանության հետևանքով Գյումրու համայնքապետարանի կողմից իրականացվող գործընթացի էական անհամապատասխանության ռիսկերի գնահատումը:

Մենք գտնում ենք, որ ձեռք են բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքը հիմնավորելու համար:

Ոչ լիարժեք եզրահանգման հիմքեր

ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրու համայնքապետարանի կողմից համայնքային բյուջեի միջոցների օգտագործման, բյուջետային մուտքերի ապահովման և համայնքային սեփականության օգտագործման ընթացքում առկա են անհամապատասխանություններ ՀՀ օրենսդրության պահանջների հետ, մասնավորապես՝

Ինչպես նկարագրված է ընթացիկ եզրակացության II-րդ բաժնում, հաշվեքննության ժամանակահատվածում՝

Ունենալով հողի հարկի բյուջե վճարման ենթակա գումար 01.11.2016թ. դրությամբ՝ 77,087.8 հազ. դրամ և 02.11.2017թ. դրությամբ՝ 89,211.0 հազ. դրամ ու տարեկան հաշվարկային ցուցանիշ 01.11.2016թ. դրությամբ՝ 46,142.9 հազ. դրամ և 02.11.2017թ. դրությամբ՝ 47,870.7 հազ. դրամ, հողի հարկը պլանավորել են՝ 2017թ.՝ 46,205.2 հազ. դրամ և 2018թ.՝ 47,949.3 հազ. դրամ, այսինքն տարեկան հաշվարկայինից ավել են պլանավորել ընդամենը 2017թ-ի՝ 62.3 հազ. դրամ և 2018թ.-ի՝ 78.6 հազ. դրամ: Մասնավորապես՝ իրավաբանական անձանց 2017-2018թթ. հողի հարկի պլանային ցուցանիշը ուղիղ հավասար է համապատասխանաբար նախորդ տարվա (բյուջեների պլանավորման տարվա) հաշվարկային ցուցանիշին: Իրավաբանական անձանց 2017-2018թթ. հողի հարկի պլանային ցուցանիշների մեջ ապառքներից ոչ մի մաս չի ներառվել:

Հաշվեքննության ընթացքում հայտնաբերվել են անճշտություններ ֆիզիկական անձանց հողի հարկի 2017-2018թթ. բազաներում (չհաշվառված հողակտորներ, անվանափոխություն չկատարած հողակտորներ) ներկայացվում է աղյուսակի տեսքով (Հավելվածներ 1-4):

Համայնքի հողի հարկի բազայից դուրս մնացած կազմակերպությունների կողմից նախորդ տարիներից կուտակված, համայնքի բյուջե վճարման ենթակա գումարը 01.12.2019թ. դրությամբ կազմել է՝ 3,005.9 հազ. դրամ, իսկ 2017-թթ. այն կազմել է՝ 692.5 հազ. դրամ:

Համայնքի իրավաբանական անձանց 2017թ. գույքահարկի պլանային ցուցանիշը ուղիղ հավասար է նախորդ տարվա (բյուջեների պլանավորման տարվա) հաշվարկային ցուցանիշին՝ 43,086.7 հազ. դրամ է, պլանային ցուցանիշի մեջ ապառքներից ոչ մի մաս չի ներառվել, իսկ փաստացին կազմել է՝ 104.1%, կամ 44,833.1 հազ. դրամ: Իրավաբանական անձանց 2018թ.գույքահարկը տարեկան հաշվարկայինից ավել են պլանավորել ընդամենը 5,3 հազ. դրամ:

Հաշվեքննության ընթացքում հայտնաբերվել են անճշտություններ /ընտրանքային կարգով/ ֆիզիկական անձանց շինությունների գույքահարկի 2017-2018թթ. բազաներում (չհաշվառված շինություններ, անվանափոխություն չկատարած շինություններ, իրական արժեքից պակաս հաշվառված շինություններ) ներկայացվում է աղյուսակի տեսքով.(Հավելվածներ 5-10):

Համայնքի գույքահարկի բազայից դուրս մնացած կազմակերպությունների կողմից նախորդ տարիներից կուտակված համայնքի բյուջե վճարման ենթակա գումարը 01.12.2019թ. դրությամբ կազմել է՝ 8,772.4 հազ. դրամ, իսկ 2017-թթ. այն կազմել է՝ 1,735.9 հազ. դրամ:

Համայնքապետարանի կողմից չի պահպանվել ՀՀ կառավարության 22.06.2012թ. N 822-Ն որոշմամբ հաստատված “Համայնքի ավագանու կողմից գույքահարկի և հողի հարկի արտոնություններ սահմանելու կարգի” 6-րդ կետի 1-ին ենթակետի, այն է՝ “Համայնքի ղեկավարը հարկ վճարողի դիմումը և սույն կարգի 5-րդ կետում նշված անհրաժեշտ փաստաթղթերն ստանալուց հետո՝ հարկային արտոնության տրամադրմանը համաձայնելու դեպքում՝ մեկամսյա ժամկետում ճշտում է դրանց արժանահավատությունը, հաշվարկում հարկային արտոնության գումարի մեծությունը և իր կարծիքը, ինչպես նաև հարկային արտոնություններ տալու վերաբերյալ հարկ վճարողի ներկայացրած փաստաթղթերը ներկայացնում է համայնքի ավագանու քննարկմանը” պահանջը և 2017-2018 թթ. ընթացքում ընդհանուր՝ 2,196.2 հազ. դրամի գույքահարկի արտոնություններ է տրամադրել փոխադրամիջոցների գծով գույքահարկ վճարողներին:

Համայնքապետարանի կողմից չի պահպանվել “Գույքահարկի մասին” ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի՝ “Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով՝ տեղական ինքնակառավարման մարմիններն ընթացիկ հաշվառման անհրաժեշտ տեղեկություններ են ներկայացնում անշարժ գույքի կադաստր վարող մարմիններ” և ՀՀ կառավարության 29.05.2003թ. թիվ 680 որոշմամբ սահմանված կարգի 2-րդ կետի ա) ենթակետի՝ “ՀՀ տեղական ինքնակառավարման մարմինները ՀՀ կառավարության առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի տարածքային ստորաբաժանումներ ներկայացնում՝ մինչև յուրաքանչյուր ամսվա 15-ը՝ նախորդ ամսվա ընթացքում ՀՀ օրենսդրության համապատասխան նոր կառուցված, նոր առաջացած (ավարտվածության աստիճանի, հարկայնության, նպատակային և գործառնական նշանակության փոփոխություններ ունեցող) շենքերի, շինությունների ընթացիկ հաշվառման մասին” պահանջները: Վարչական տարածքում գտնվող շենք- շինությունների ընթացիկ հաշվառման մասին տեղեկատվությունը չի ներկայացրել ՀՀ կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի համապատասխան ստորաբաժանում և զրկվել է լրացուցիչ եկամտից:

Համայնքապետարանի կողմից չի պահպանվել «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի՝ «Տեղական տուրքը և (կամ) վճարը ճիշտ հաշվարկելու, ժամանակին գանձելու պատասխանատվությունը դրվում է տեղական տուրք և (կամ) վճար

հաշվարկող և գանձող պաշտոնատար անձանց վրա» և 20-րդ հոդվածի՝ «Տեղական տուրքերը և վճարները հաշվարկելու ու գանձելու կարգի պահպանման նկատմամբ հսկողությունն իրականացնում է համայնքի ղեկավարը կամ նրա լիազորած անձը» պահանջները և համայնքում առանց թույլտվության աշխատող տեղական տուրք վճարողների կողմից 2017-2018թթ. համայնքի բյուջե նախատեսվածից պակաս է վճարվել ընդամենը՝ 16,058.1 հազ. դրամ, իսկ մարդատար տաքսու (բացառությամբ երթուղային տաքսիների) ծառայություն իրականացնողների կողմից համայնքի 2017-2018թթ. բյուջե չի վճարվել պակաս հաշվառված 53 մարդատար տաքսի ավտոմեքենայի համար 530.0 հազ. դրամ:

Մարզադպրոցներում որոշ մարզիչներ, չեն համապատասխանում իրենց կրթական տվյալներով, որը պահանջվում է ՀՈԱԿ-ների Կանոնադրության 4-րդ գլխի 33 կետով:

Մարզադպրոցներում որոշ դեպքերում ծնողվճարների դրամարկղային մուտքի օրդերների վրա բացակայում են վճարողների ստորագրությունները և համարակալումը ինչպես նաև առկա են դեպքեր, երբ չեն լրացվել դրամարկղի մուտքի օրդերներ ընդանրապես: Հավաքագրված ծնողվճարները սպորտդպրոցների կողմից համայնքի բյուջե մուտքագրվել է ոչ պատշաճ, սահմանված ժամանակին: Առկա է անհամապատասխանություն ՀՀ կառավարության 05.10.2017 թվականի N 1260-Ն հաստատված «Դրամարկղային գործառնությունների իրականացման, դրանց փաստաթղթավորման, դրամարկղային գրքի գրանցման և դրամարկղային գրքի վարման կարգի» հավելված 1-ի 5-րդ կետով սահմանված պահանջների նկատմամբ:

Առկա է անհամապատասխանություն ՀՀ Ֆինանսների նախարարի 2016թ.փետրվարի 1-ի թիվ 37- ն հրամանի պահանջների նկատմամբ՝ պատասխանատու անձի կողմից վառելիքը բաշխվել է վարորդներին կտրոններով յուրաքանչյուր մեկ ամսվա համար: Յուրաքանչյուր շաբաթը մեկ անգամ տարվել է հաշվառում և լրացվել ուղեթերթիկները, տվյալ շաբաթվա վառելիքի վերաբերյալ: Առկա են նաև ավտոմեքենաներ, որոնց վազբաչափերը չեն աշխատում: Ըստ պատասխանատուի, վազքը ուղեթերթիկներում լրացվել է վարորդներին տրված վառելիքի կտրոններով, իսկ տրված վառելիքի չափից ելնելով ավտոուղեգրերը լրացվել են վառելիքի ընդհանուր քանակությունից կատարելով հաշվարկ՝ կիրառելով ավտոմեքենաների վառելիքի ծախսի գործարանային նորմաները: Ավտոմեքենաների երթուղային թերթերի վրա մասամբ բացակայում են ժամը և վերջնական վազքի տվյալները:

Հողերի վարձակալության ուսումնասիրությունից պարզվեց, որ հողօգտագործողների կողմից խախտվել են պայմանագրային պարտավորությունները, որի դիմաց 31.12.2017թ. դրությամբ հաշվարկվել և արձանագրվել է 89,759. 0 հազ. դրամի պարտք՝ ներառյալ տույժերը: 31.12.2018թ. դրությամբ հաշվարկվել և արձանագրվել է 107,865.3 հազ. դրամի պարտք՝ ներառյալ տույժերը: Համայնքի սեփականություն հանդիսացող հողերի վարձակալության գործընթացի ուսումնասիրությունից պարզվել է՝ մրցույթներին հաղթող են ճանաչվել

լավագույն պայմաններ առաջարկող մասնակիցները, սակայն մրցույթներին հայտ ներկայացրած մնացած մասնակիցների կողմից առաջարկված պայմանները նշված չեն:

Գույքի վարձակալության ապառքը 31.12.17թ. դրությամբ կազմել է 4,848.0 հազ. դրամ, տույժ՝ 1,415.4 հազ. դրամ: 31.12.2018թ. դրությամբ՝ ապառքը կազմել է 2,890.9 հազ. դրամ, տույժ՝ 2,715.8 հազ. դրամ:

Համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերի աճուրդներում հաղթող ճանաչված մասնակիցների մեծամասնության կողմից չեն կատարվել պայմանագրերով նախատեսված պարտավորությունները:

Համայնքի սեփականություն հանդիսացող Ղարսի խճուղի 4/7 հասցեի շինությունը /31,36 քմ մակերեսով, 2333,0 քմ հողատարածքով / «Ա.Գ. Էսթեյթ» ՍՊԸ անկախ գնահատողի կողմից գնահատվել է 3, 280. 0 հազ. դրամ, որը Գյումրու համայնքի ավագանու 30.04.2015թ. N 56-Ն որոշմամբ հաստատվել է որպես շինության՝ աճուրդային կարգով վաճառքի մեկնարկային գին: Համայնքի ավագանու որոշմամբ այդ մեկնարկային գինը փոփոխվել է՝ դառնալով 2,500.0 հազ. դրամ և վաճառվել է 2,625.0 հազ. դրամով:

Համայնքի սեփականություն հանդիսացող Ղարսի խճուղի 10/2 հասցեի շինությունը /437,23քմ մակերեսով, 0.053765 հա հողատարածքով / «Ա.Գ. Էսթեյթ» ՍՊԸ անկախ գնահատողի կողմից գնահատվել է 1,481.0 հազ. դրամ: Համայնքի ավագանու 19.04.2018թ. N 59-Ն որոշումով շինության վաճառքի մեկնարկային գին է սահմանվել 1,000.0 հազ. դրամ և վաճառվել է 1,050.0 հազ. դրամով:

Համայնքապետարանի կողմից համայնքի բյուջեի միջոցների հաշվին 2017 թ. առաջին կիսամյակի ընթացքում իրականացված աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատանքներն չեն համապատասխանել «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջներին: Նշված աշխատանքները անմիջականորեն չեն իրականացրել համայնքային հիմնարկները կամ համայնքի կարիքների համար գնումների մասին օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ընտրված օպերատորը:

Համայնքի ավագանին 2017-2018թթ. համար չի հաստատել համայնքի սանիտարական մաքրմանը վերաբերող ամբողջական սխեման, առկա է անհամապատասխանություն «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի մասով:

Համայնքում օգտահանման ենթակա թափոնների տեսակավորում չի կատարվել /բացառությամբ պլաստիկ շշերի/, առկա է անհամապատասխանություն «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի պահանջներով:

Առկա է անհամապատասխանություն ՀՀ առողջապահության նախարարի 22.12.2009թ. թիվ 25-Ն հրամանով հաստատված «Բնակավայրերի տարածքների սանիտարական պահպանմանը, սպառման թափոնների հավաքմանը, պահմանը, փոխադրմանը, մշակմանը, վերամշակմանը, օգտահանմանը, վնասազերծմանը և թաղմանը, սպառման թափոնների